

Turkimusojan yhteistyöryhmän kokous 9.10.2024 klo 17.00–19.00 (LIFE20 NAT/FI/000611)

Asiakirja on kooste tilaisuuden aikana esitetyistä kysymyksistä, vastauksista ja kommenteista. Kysymyksiin vastasi paikan päällä projektipäällikkö Katja Vainionpää (Pirkanmaan ELY-keskus). Paikalla tarjottiin kahvia ja suolaista sekä makeaa. Tilaisuus järjestettiin pelkästään läsnäolotilaisuutena.

Osallistujat

Paikan päällä Kirkonkylän koulun ruokasalissa oli 11 henkilöä. Osallistujina oli mm. maanomistajia, yhdistysten edustajia (Kyrön luonto, KVVY) ja muita raakuista sekä Turkimusojasta kiinnostuneita. Kaikki osallistujat olivat osallistuneet jo aikaisemmin hankkeen tapahtumiin.

Ohjelma

Kahvitus klo 16.30 alkaen

1. Aloitus klo 17.00
2. LIFE Revives-hankkeen esittely
3. Turkimusojan tehdyt jokikunnostukset kesällä 2024
4. Hankkeen aikataulu ja suunnitellut toimenpiteet
5. Muut ajankohtaiset asiat jokikohtaisesti
6. Vapaa sana

Yhteenveto keskusteluista

1. LIFE Revives –hanke

- Hankkeen perustiedot ja toimenpiteet kerrattiin läpi.

2. Turkimusojan tehdyt jokikunnostukset kesällä 2024

- Kesällä 2024 Turkimusojalla tehtiin virtavesikunnostukset. Kilpailutuksessa tekijäksi valikoitui jämsäläinen yritys Hyötyvuokraus Oy.
- Joessa tehtiin puumateriaalilla kunnostamista, kiveämistä, kutusoraikkokunnostuksia, vaellusesteen poistamista ja raakkulastentarhojen pystyttämistä. Kesän kunnostuksia esiteltiin kuvamateriaalin ja tarinoiden kera. Kyseisiä kunnostusmenetelmiä käytetään myös muilla raakkujoilla.
- Vesistökunnostusverkoston aamukahveille 27.9.2024 aiheena oli *Rankapuunipuista joulukuusikehikoihin - puulisäyksillä tehoa vesistökunnostuksiin*. Kahvit ovat edelleen katsottavissa youtubessa: [Rankapuunipuista joulukuusikehikoihin - puulisäyksillä tehoa vesistökunnostuksiin \(youtube.com\)](https://www.youtube.com/watch?v=...).
- Raakkujen laitoskasvatuksesta kerrottiin myös Pinsiön-Matalusjoen ja Turkimusojan osalta. Myös Turkimusojalta vietiin 30 aikuista raakua lisääntymään Konneveden tutkimusasemalle.

3. Hankkeen aikataulu ja suunnitellut toimenpiteet

- Edellinen yhteistyöryhmän kokous on pidetty 12.10.2023.

- Valuma-aluekunnostuksien suunnitelmat on saatu päätökseen. ELY-keskus tekee sopimukset maanomistajien kanssa, jonka jälkeen aloittaa urakoitsijan kilpailutuksen.
- Metsänkäyttöilmoitukset ja suojavähyhykeasia on noussut esiin Hukkajoen tapahtumien jälkeen. Suojavähyhykkeistä ja siihen liittyvästä toimenpiteestä hankkeessa kerrottiin. Projektipäällikön avuksi on palkattu toinen henkilö Aleksi Kulmala avustamaan toimenpiteen etenemisessä. Myös muita suojelustatuksia kartoitetaan, esim. seurakunnan maat.
- Seurantatoimenpiteiden edistymisestä käytiin läpi yleisesti. Kaikki ennen kunnostuksia tehdyt toimenpiteet ovat tehty. Seuraavan kerran seurantoja tehdään kunnostuksien jälkeen. Jyväskylän yliopiston tekemiä naulakokeita esiteltiin seurantamenetelmänä yleisesti. Turkimusojoalla sähkökoekalastetaan jo vuonna 2025.
- Hankkeen yksi kokonaisuuksista on viestintä ja tiedotus. Hankkeessa on esimerkiksi osallistuttu tapahtumiin, kontaktoitu maanomistajia, jaettu raakkuoppaita, tehty mediatiedotteita ja järjestetty kouluvierailuja. WWF on halukas tuomaan raakkukameran johonkin Pirkanmaan raakkujoelle.
- Turkimusojan kunnostuksista laaditaan loppuraportti, joka lähetetään maanomistajille. Kunnostuksia tarkkaillaan tulevan vuoden aikana.

4. Muut ajankohtaiset asiat jokikohtaisesti

- Hukkajoki on yksi kohdejoki LIFE Revives -hankkeessa, missä parannetaan uhanalaisen raakun ja lohikalojen ympäristöä. Hukkajoen simpukkakuolema on raakun ja LIFE Revives -hankkeen kannalta erittäin valitettava tapahtuma, koska kyseessä on yksi vahvimmista raakupopulaatioista. Hukkajoki on myös yksi LIFE Revives -hankkeen vertailuista, johon hankkeen kunnostustoimien vaikutusta verrataan. Hukkajoen kunnostustyöt on saatu päätökseen. Raakkujen lopullinen kohtalo selviää vasta talven jälkeen.
- Hämeenkyrön kunta ja Nokian sekä Ylöjärven kaupungit toimivat hankkeessa yhteistyötahoina, joita hanke avustaa taloudellisella tuella tiettyihin toimenpiteisiin. Kunnat ovat olleet aktiivisia yhteistyökumppaneita raakun suojelutyössä jo ennen LIFE Revives -hankkeen alkamista ja heillä on tarvittavat tiedot ja taidot käsitellä hankkeeseen liittyviä tehtäviä. Pirkanmaan ELY-keskuksella, Jyväskylän yliopistolla (hankekoordinaattori) ja kunnilla on tulossa kokous aiheeseen liittyen. Hämeenkyrön kunta halutaan mukaan hankkeeseen selkeästi, esimerkiksi kaavoitus ja Tippavaraaran hulevesien hallinnalla.
- Ensi vuonna suunnitteilla LIFE Revives -hankkeen excursio Etelä-Suomen raakkujoille. Ajatuksia ja ideoita kohteista otetaan vastaan.
- Syksyn sateet ovat vaikuttaneet Turkimusojan vedenkorkeuteen ja veden väriin. Kunnostusmenetelmiä seurataan nyt syksyllä ja talvella. Raakkupolun kohdasta sivu-uomasta tulee suurimmat virtaukset ja ravinteet. Kartoitetaan, olisiko sivu-uomaa mahdollista myös kunnostaa, KVVY ja kunta myös mahdollisesta mukana. Turkimusojan loppuosan virtausnopeudesta keskusteltiin.
- Uutisoiva on uutisoinut siitä, että Leppäkosken Lämpö Oy on ostanut kaksi yritystonttia Tippavaarasta. Tietoa niiden käytöstä ei ole vielä tiedossa, selvittellään.
- Turkimusojan varrella on useita rautalähteitä. Tällä hetkellä mitään kunnostusmenetelmää ei ole keksitty.
- Turkimusojoalla sähkökoekalastetaan jo ensi vuonna. Lisäksi Jyväskylän yliopisto teki naulakokeita joella tänä vuonna ennen kunnostuksia ja kunnostuksien jälkeen. Raportti ja tulosten tarkastelu ei ole vielä valmistunut, mutta saamme mahdollisesti hyviä tuloksia.